

Ευάγγελος Βενιζέλος:

«Καθώς είμαστε δέκα χρόνια μετά το ακραίο ξέσπασμα των συνεπειών της κρίσης και έχουμε την εμπειρία της τελευταίας τριετίας που φωτίζει αναδρομικά και την προηγούμενη τετραετία, δηλαδή την περίοδο 2010-2015, μπορούμε να πούμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που έχουμε είναι η αδυναμία καθορισμού εθνικών προτεραιοτήτων. Η δημόσια συζήτηση για όλα τα μεγάλα θέματα και εν τέλει για την εθνική στρατηγική καθορίζεται από επικοινωνιακές προτεραιότητες και όχι από προτεραιότητες ουσιαστικές. Πρέπει τώρα να δώσουμε ευθείες και ρητές απαντήσεις στα ερωτήματα που ο καθένας έχει στο μυαλό του και το πρώτο ερώτημα είναι αν πρέπει να αρκεστούμε ή μάλλον να αποδεχτούμε το δημοσιονομικό σύρσιμο για πολλά χρόνια -αυτή τη στασιμοχρεοκοπία, μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας- ή αν πρέπει να επιδιώξουμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, παρά τον εγκλωβισμό μας στο μεγάλο πρωτογενές πλεόνασμα και τη δραματική λογική του υπερπλεονάσματος που επικράτησε τα τρία τελευταία χρόνια, η οποία οδηγεί σε μια νεοεπιδοματική και νεοπελαταική πολιτική.»

Ελισάβετ Παπαδοπούλου, ασκούμενη δικηγόρος, παρουσίασε τα συμπεράσματα του workshop «Brain Drain: Προκλήσεις και Ευκαιρίες» που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαΐου 2018, στη Θεσσαλονίκη: «Ενώ η Ελλάδα δεν έχει καταφέρει ακόμα να ξεπεράσει την τρίτη βιομηχανική επανάσταση, πώς θα καταφέρει να εισέλθει στην τέταρτη; Η Ελλάδα οφείλει να ενταχθεί στη νέα εποχή και να αφήσει τα μίζερα διλήμματα του παρελθόντος. Θα γίνουν μεγάλες αλλαγές στην αγορά εργασίας και στην οικονομία, όπως η αυτοματοποίηση και η ψηφιοποίηση και αυτό έχει ως συνέπεια να εξαφανιστούν πολλά επαγγέλματα. Ωστόσο, θα γεννηθούν και πολλές νέες ευκαιρίες τις οποίες μπορούμε να αξιοποιήσουμε προκειμένου να δημιουργηθούν νέα επαγγέλματα και νέες υπηρεσίες, αρκεί βέβαια να είμαστε προνοητικοί και ανοιχτόμυαλοι. Η τεχνολογία εξάλλου δεν αποτελεί εχθρό μας.»

Αντώνης Μανιτάκης, ομότιμος καθηγητής Νομικής ΑΠΘ «Η εντυπωσιακή, παρά την κρίση, ανθεκτικότητα του Συντάγματος», με επίμετρο: εξ αιτίας αυτού το περιπτώ, ανώφελο, μάταιο και πολιτικά παρακινδυνευμένο, υπό την παρούσα συγκυρία, της αναθεώρησής του: «Δεν φταίει το Σύνταγμα για αυτό που πάθαμε ούτε μπορεί να μας προστατεύσει μια Αναθεώρηση από μελλοντικά δεινοπαθήματα ή από νέες χρεοκοπίες, αν δεν βάλουμε μυαλό και δεν αποκτήσουμε αυτογνωσία. Ούτε είναι δυνατόν να μας απαλλάξει η αναθεώρηση από την επιτακτική, την άμεση ανάγκη ριζικής μεταρρύθμισης του κράτους και της δημόσιας διοίκησης καθώς από την υπαρξιακής σημασίας, επιταγή για ριζοσπαστική αναμόρφωση της δημόσιας παιδείας σε όλες τις βαθμίδες και κυρίως στην πανεπιστημιακή. Οι ζωτικές, πράγματι, σημασίας αυτές αλλαγές έχουν απόλυτη προτεραιότητα για την επιβίωσή μας, ως κράτους και ως λαού. Δεν επιδέχονται αναβολή. Η τυχόν μετάθεσή τους για το μέλλον ή η καθυστέρησή τους φοβάμαι μήπως αποβεί μοιραία για τον τόπο.»

Ανδρέας Παναζόπουλος, καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης ΑΠΘ: «Η αντοχή και η διάθεση της κοινωνίας και του πολιτικού συστήματος»: «Το αποτέλεσμα είναι η πολιτική κοινότητα να μην μπορεί να προβάλλει τον εαυτό της στο μέλλον. Γιατί εξακολουθεί να σκέφτεται με όρους ιδιωτικότητας, με «συνδικαλιστικό πνεύμα». Είναι αυτό το πνεύμα που αναμειγνύει στο εσωτερικό του το ιδιωτικό με το δημόσιο, «διαβρώνει» μέσω μιας ιδιότελους υπερ-πολιτικοποίησης τους θεσμούς και εργαλειοποιεί τις μεταρρυθμίσεις, καθιστώντας τις ουσιαστικά «παθητικές». Και αυτή είναι η ουσία της κρίσης, που συνάμα συνιστά και την μείζονα δημοκρατική πρόκληση της περιόδου, της «Ελλάδας μετά». Η υπέρβαση αυτού του σε τελευταία ανάλυση αντινεωτελικού πνεύματος ισοδυναμεί με το να ξαναβρούμε το νόημα της πολιτικής, με το «ξανακερδισμένο χρόνο» της, με την διεκδίκηση και κατοχύρωση της αυτονομίας της, από τον διχαστικό κορπορατισμό, με την επιπόνηση μιας ανοιχτής πολιτικής κοινότητας, σε φιλελεύθερα και δημοκρατικά πλαίσια. Είναι η μοναδική πρόοδος που μας επιβάλλεται.»

Στέργιος Λογοθετίδης, καθηγητής Νανοτεχνολογίας ΑΠΘ: «Η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση αφορά την Ελλάδα»: «Πρέπει να ορίσουμε τι είναι η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση η οποία διεθνώς αναφέρεται ως industry 4.0, αλλά δεν μπορούμε να την απομονώσουμε από την έξυπνη κοινωνία η οποία είναι το 5.0. Είναι η πέμπτη εξέλιξη της κοινωνίας. Θα δούμε τη διαφορά και πώς πάνε τα δύο αυτά μαζί: τέταρτη βιομηχανική επανάσταση και έξυπνη κοινωνία 5.0. Θα πούμε για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας, ο οποίος είναι παγκόσμιος, δεν είναι μόνο ευρωπαϊκός. Και μέσα σε αυτά σαν παράδειγμα, δηλαδή το πώς μπορούν να δράσουν και πώς μπορούν να επιτευχθούν δίνοντας μια εικόνα για το πού είναι η τεχνολογία και η καινοτομία σήμερα στην Ελλάδα, και πώς μπορεί να βοηθήσει ώστε να γίνει ένας μοχλός αιφώρου ανάπτυξης.»

Μιράντα Ξαφά, Senior scholar, CIGI:

«Είναι η Ελλάδα δημοσιονομικά και χρηματοπιστωτικά ασφαλής»: «Υψηλή φορολογία, γραφειοκρατία και ιδεοληπτική αντίδραση στις ιδιωτικοποιήσεις αποθαρρύνουν την προσέλκυση κεφαλαίων που χρειάζεται η Ελλάδα για να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη. Αναπτυξιακό πρόγραμμα κατά τον ΣΥΡΙΖΑ είναι οι πολιτικές αναδιανομής του εισοδήματος. Όμως το αφήγημα της ανάπτυξης διαψεύστηκε γιατί η κυβέρνηση συνειδητά επέλεξε τη φορολογική αφαίμαξη της μεσαίας τάξης, για να μοιράσει φιλοδωρήματα σε υπαθεις ομάδες των ψηφοφόρων της. Αυτό που λείπει είναι ένα σχέδιο ανασυγκρότησης της οικονομίας σε στέρεα βάση με τα σωστά κίνητρα για παραγωγή και εργασία. Για να γίνει η Ελλάδα πόλος έλξης επενδύσεων χρειάζονται βαθιές μεταρρυθμίσεις στη φορολογία, στο ρυθμιστικό πλαίσιο, στο χωροταξικό σχεδιασμό και στη λειτουργία του κράτους και της δικαιοσύνης. Οι συνθήκες που θα διαμορφωθούν για την πορεία της οικονομίας μετά το πρόγραμμα θα είναι κρίσιμης σημασίας για την εξέλιξη των προσδοκιών.»

Αθανάσιος Τσαυτάρης, ομότιμος καθηγητής Γενετικής ΑΠΘ, πρώην υπουργός: «Μπορεί να αντιμετωπισθεί η απειλή της αναιμικής ανάπτυξης»: «Τα παραγωγικά συστήματα για εκατοντάδες χιλιάδες καταπιάνονταν με την ύλη κι εκατονταετίες με την ενέργεια και μόνο τις 2-3 τελευταίες δεκαετίες με την πληροφορία. Που έχει δική της χαρακτηριστικά: αόρατη, άοσμη, άυλη, μηδενίζοντας αποστάσεις, χρόνο. Είναι παντού σε χρόνους μηδέν. Τα πάντα πληρούσα σε άβια και έμβια όντα. Η ανάγνωση του DNA εκτόξευσε τις βιολογικές πληροφορίες. Παραγωγές στηριγμένες σ' αυτήν εξελίσσονται με ραγδαίους ρυθμούς. Ένας χρόνος της αντιστοιχεί σε 100 χρόνια αλλαγών ενέργειας και 1000 ύλης. Η γρήγορη ανάπτυξη μας περνάει απ' αυτήν. Δεν υπάρχουν περιθώρια αργόσυρτων θεσμών του παρελθόντος. Είναι υπόθεση των ικανοτήτων των νέων, της φαντασίας των, ιδεών, ανάλυσης δεδομένων (data), εξόρυξης πληροφοριών, μετατροπής σε γνώση, τεχνογνωσία (know how), κ.ά. Δημογραφικά γερασμένες κοινωνίες, απώλεια σημαντικών χιλιάδων νέων κ.ά. δρουν αρνητικά. Απαιτείται να κατανοήσουμε γιατί «το δέντρο» της ευδοκμεί στη Silicon Valley, στο Shenzhen της Κίνας κι όχι στην Ευρώπη. Οι εξελίξεις είναι καταγιτιστικές και αλλάζουν όλα!»